BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini
EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 126. 288/932
Nr. 37 Miercuri 8 Februarie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Grija de cei mulți și mărunți

Viața la noi continuă să fie scumpă în raport cu veniturile marei majorități a populației. O constatăm fiecare din noi, în cuprinsul nevoilor gospodărești proprii, cărora încercăm zilnic să le ținem piept, iar, ca ziariști, o constatăm mai ales din ecourile ce se ridică din straturile sociale mai strâmtorate ca mijloace de existență și care se îndreaptă spre noi ca spre un liman de nădejde sau măcar de consolare. Este, desigur, multă suferință și multă strâmtorare în căminurile populației din cartierele mărginașe ale orașelor.

Lucrătorii, micii și mijlociii salariați, pensionarii, atâția profesioniști liberi la începutul sau în declinul carierii, ca să nu mai vorbim de categoria celor cu angajamente precare, o duc greu, pentrucă redusele lor câștiguri rămân mereu în urma valului de scumpete. Iar în mediul rural strâmtorarea a devenit endemică printre cei lipsiți de pământ, cum și în căminurile unde câteva pogoane de pământ — adesea și acelea risipite în parcele necomasate — trebue să hrănească 6-7 guri.

Toată lumea e de acord să recunoască însă că de prea multă fericire n'a fost împărtășită lumea la noi nici în vremuri mai ușoare decât cele pe care le trăim și că nici pe meleagurile celorlalte țări viața nu-i mai trandafirie de cât la noi; ba, în multe locuri, e încă și mai grea și mai amară.

Iarăși nu se poate tăgădui, că cei puși să conducă destinele țării nu și-au dat toate silințele ca să îndrepteze răul, stăvilind lăcomia de câștig a speculanților, lărgind și înviorând activitățile productive, deschizând mereu câmpuri noui de muncă și ocazii sporite de câștig. Primele sforțări — și cele mai mari — au trebuit să fie închinate, firește, nevoilor de viață ale păturii țărănești și intereselor legate de singurul lor izvor de câștig: plugăria.

Față de decăderea generală a prețurilor pe piața mondială, prima grije a cârmuitorilor a fost de a menține pe cât posibil avantajul prețurilor din cursul anului 1937.

Fixarea prețului minimal pe piața internă a grâului, acordarea unei prime importante de export, avantagii de transport cu reducere de tarife, dreptul la o cotă de devize libere din valoarea exporturilor efectuate au fost principalele măsuri care au putut asigura producătorului remunerația cuvenită de pe urma muncii lui. S'a păstrat în chipul acesta aproape neatinsă puterea de cumpărare a păturii noastre de bază, ceeace dacă a însemnat un câștig direct pentru plugari, a însemnat un câștig indirect și pentru întreținerea pulsului pieții interne, prin posibilitatea dată țăranului de-a apărea pe piață ca cumpărător.

In legătură cu aceasta, am avea de constatat că prețurile industriale, mai ales la articolele de uz agricol și țărănesc, deși foarte ridicate încă, totuși în tot cursul anului trecut și-au păstrat o stabilitate aproape constantă, ținându-se în acelaș timp în oarecare paralelism cu prețurile agricole, care ele înșeși, grație intervenției guvernului, n'au suferit prea mari fluctuații în cursul aceluiaș an.

Rămâne acum îndatorirea de a se aduce ameliorările cuvenite și în ce privește soarta populației orășenești. Aprovizionarea ei cu cele necesare lasă încă de dorit sub raportul prețurilor și al organizării. Pietele de desfacere sunt încă nearticulate cu centrele de producție ieftină și ca atare lăsate la discreția lanțului interminabil al intermediarilor și speculanților.

Iar, pe de altă parte, dacă împrejurările nu îngădue încă o sporire a veniturilor pentru cei cu retribuții fixe, în scopul unei mai echitabile cumpăniri cu exigențele vieții, apoi seria de înlesniri ce se proiectează a se creia în favoarea funcționarilor publici și a salariaților din întreprinderile particulare, prin înființări de credite speciale, prin construcțiuni de locuințe ieftine, prin înființări de depozite de mărfuri convenabile, etc., pecetlește un sănătos și promițător început.

Toate sforțările să fie depuse pentru continuarea și desăvârșirea acestui început.

Optimism accentuat în cercurile britanice

Londra, 5. (Rador). — Agenția Reuter comunică:

Sentimentul de încredere privitor la situația Marei Britanii, atât de evident în ultimul timp în cercurile engleze, s'a manifestat în mod aparent, în cursul ultimei săptămâni și în parlament.

Această stare de spirit este scoasă în relief atât de „Sunday Times" cât și de „Observer".

Astfel, „Sunday Times" scrie că membrii parlamentului au adoptat o atitudine mai puțin critică în chestiunea reînarmării, ceeace a sporit mult încrederea în situația generală a țării. Oricine își poate da seama de aceasta.

„Observer" scrie că este prima săptămână parlamentară de după sărbătorile Crăciunului, care a fost bună pentru guvern. Cauza sporului de încredere înregistrat de guvern trebue căutată în confirmarea din partea celor mai diferite isvoare că programul de reînarmare face acum progrese enorme în realizarea sa, astfel că Marea Britanie poate aborda acum problemele internaționale fără șovăire.

Alegerile generale in Anglia s'au fixat in Octombrie

Anglia va fi atunci superioară Germaniei

Londra, 5 (Rador). — Ziarul „News Chronicle" anunță că d. Chamberlain a fixat alegerile generale pentru luna Octombrie.

Primul ministru crede că până atunci va putea anunța superioritatea Angliei asupra Germaniei în domeniul înarmării și aviației, reînvioarea comercială, elaborarea completă a apărării pasive, restaurarea prosperității agricole și siguranța aprovizionării cu produse alimentare în caz de război.

Paradă fascistă pe Via Nazionale, la Roma

Ducele Mussolini asistă la marea paradă a legionarilor din Africa și din Spania pe „Via Nazionale"

Cum s'a format noul guvern iugoslav

Belgrad, 5 (Radio-Central). — D. Svetkovici, noul președinte de consiliu, a avut azi dimineață consfătuiri cu d-nii Koroșetz, șeful slovenilor, și cu d. Spaho, șeful mahomedanilor, în vederea formării noului guvern.

După amiază, d. Svetkovici a avut o întrevedere cu d. Stoiadinovici, fostul președinte de consiliu.

Se afirmă că lista noului cabinet va fi publicată în cursul acestei nopți.

*

Belgrad, 5 (Rador). — *Corespondentul agenției D. N. B. transmite:*

D. Dragușan Svetkovici întâmpină numeroase dificultăți în silințele sale de a constitui noul guvern.

Se confirmă astă seară că d Stoiadinovici nu va face parte din noua echipă ministerială, care va avea caracterul unui guvern de tranziție.

D. Svetkovici a avut în cursul zilei de Duminică întrevederi cu d. Koroșet.

Mai mulți foști miniștri au refuzat să intre într'un guvern Svetkovici ,din care n'ar face parte și d. Stoiadinovici.

La portofoliul afacerilor străine sunt candidați d-nii Antici, ministrul Curții; Subotici, delegatul Iugoslaviei la Societatea Națiunilor, și Mașuranici, fost președinte al Senatului.

Pentru portofoliul internelor, candidatul este d. Krasoyevici, prieten intim al d-lui Svetkovici.

Pentru portofoliul Războiului, generalul Petru Aracici, iar pentru portofoliul Comerțului și Industriei, d. Victor Rușici.

D. Svetkovici n'a luat până acum contact cu delegații partidelor de opoziție.

*

Belgrad, 5 (Rador). — *D. Svetkovici, care a fost însărcinat cu formarea noului cabinet, a conferit Duminică dimineața cu d-nii Koroșet, președintele Senatului și șeful slovenilor din uniunea radicală iugoslavă și Spaho, șeful musulmanilor din uniune.*

D. Svetkovici va vedea după amiază pe d. Stoiadinovici, președintele uniunei radicale iugoslave.

La ora 16 a fost convocată de d. Svetkovici secția din Belgrad a partidului uniunei radicale iugoslave, pentru a face o expunere asupra situației.

Se crede că lista noului guvern ar putea fi publicată în cursul serii.

Se pare — spune corespondentul agenției Havas — că d. Svetkovici se îndreaptă spre un cabinet omogen, compus din membrii uniunii radicale iugoslave.

Dacă acest cabinet se va realiza, el va avea un caracter tranzitoriu, pentru a realiza, împreună cu Skupcina actuală, votarea budgetului înainte de 1 Aprilie și pregătirea terenului pentru un nou cabinet constituit pe o bază mult mai largă în vederea soluționării problemei croate.

*

Belgrad, 6 (Rador). — Iată lista noului guvern iugoslav:

Președinția consiliului de miniștri și ministru de interne d. DRAGUȘAN SVETKOVICI.

Comunçații d. SPAHO.

Instrucția publică d. CIRICI.

Lucrări publice d. MIHO KREK.

Ministru de stat d. DJAFER KULENOVICI.

Război și marină d. MILUTIN NEDICI.

Ministru de stat d. MASTROVICI ANTE.

Ministru de stat d. FRANSNOJ

Afacerile străine d. ALEXANDRU TZINTZAR-MARKOVICI.

Justiția d. VICTOR RUJICI.

Comerț și industrie d. JEVREM TOMICI.

Poștă, telegraf și telefoane d. JOVAN ALTIPARMARKOVICI.

Mine și păduri d. LIUBOMIR PANTICI.

Agricultură d. NIKOLA BECILICI.

Finanțe d. VOJIN DJURICICI.

Prevederile sociale d. MILOJE RAJAKOVICI CEJOVICI.

Educația fizică d. DJURO.

Ministru de stat d. BRANKO MILJUCI.

POLITICA INTERNĂ ȘI EXTERNĂ A NOULUI GUVERN

Belgrad, 6 (Rador). — **In legătură cu formarea noului guvern iugoslav de sub președinția d-lui Sfetkovici, corespondentul agenției D. N B. transmite:**

Printre cei 18 membri ai noului guvern sunt 10 cari acum sunt miniștri pentru prima oară.

Cei 6 membri ai fostului guvern, cari au provocat demisia guvernului Stoiadinovici, formează nucleul noului guvern Sfetkovici.

Din noul guvern fac parte 2 croați, 2 musulmani bosniaci și 2 sloveni, restul miniștrilor făcând parte din Uniunea radicală iugoslavă.

D. Sfetkovici, președintele consiliului și ministrul internelor a depus jurământul în fața A. S. R. Regentului Paul chiar în cursul nopții, rămânând ca noui miniștri să depună jurământul azi. Luni dimineață.

In cercurile politice din Belgrad, continuă corespondentul agenției D. N. B., se declară că numirea d-lui Alexandru Tzintzar-Markovici ca ministru de externe, fost până acum ministru al Iugoslaviei la Berlin, este cea mai bună desmințire a svonurilor ce au circulat cu privire la o modificare în curs a politicii externe iugoslave.

In domeniul politicei interne noul guvern are misiunea de a lichida conflictul dintre sârbi și croați.

Ar fi foarte interesant să se știe dacă Uniunea radicală iugoslavă, al cărui președinte este d. Stoiadinovici, va mai putea fi menținută sau dacă nu se va produce o sciziune.

Se va convoca o conferință a națiunilor asiatice

Tokio, 5 (Rador). — Agenția „Domei" anunță că societatea de amiciție italo-germano-japoneză a luat inițiativa de a convoca o conferință la care să participe delegați ai tuturor națiunilor asiatice interesate în lupta contra Internaționalei comuniste.

Conferința ar urma să aibă loc la Tokio la 20 Septembrie.

La ea ar fi invitați delegați din următoarele opt țări: Japonia, Manciukuo, China, Mongolia Interioară, Filipine, India, Birmania și Indochina franceză.

Scopul conferinței ar fi să desvolte spiritul anti-komintern în Asia.

In corpul ziarului:

Guvernul republican spaniol se instalează la Valencia. — Președintele republicii a plecat spre Paris

Refugiați spanioli la postul de frontieră cu Franța, Perthus

Măsuri excepționale în Ungaria

Budapesta, 5 (Rador).—Agenția telegrafică ungară transmite:

Ministrul justiției a proclamat pe întreg teritoriul ungar starea de asediu pentru delictele următoare: omor făptuit sau încercarea de omorâre cu ajutorul armelor, explozibilelor, bombelor, grenadelor, mașinilor infernale, ca și pentru delictele comise contra autorităților pe calea armelor sau prin adunări ilegale și acte de silnicie comise contra persoanelor particulare.

Această măsură este consecința atentatului comis, Sâmbătă, în fața unei sinagogi din Budapesta.

Astfel, această măsură arată că guvernul este hotărît să procedeze în modul cel mai riguros contra celor care se lasă târâți la făptuirea unor astfel de acte și că el vrea să înăbușe orice încercări de acest fel.

Ziare ungurești suspendate

Budapesta, 5 (Rador). — Ministerul de interne ungar a interzis pe timp de două luni ziarul „Magyarszag", organul fracțiunii de extrema dreaptă numită „Partidul ungar național-socialist", de oarece acel ziar, prin mai multe articole, a primejduit calmul și ordinea internă, situația economică a țării, creditul și interesele politicii externe.

De asemeni a fost interzis pentru o lună ziarul liberal „Orai Uiszag", din cauza unui articol asupra recentei alegeri parțiale din Nagybajom, primejduind ordinea internă și interesele politicii externe.

—xX⊙●⊙Xx—

Un auto-camion se ciocnește cu un tramvai la Londra

— 9 VICTIME —

Londra, 5 (Rador). — *In cartierul Clapham un autocamion s'a ciocnit cu un tramvai.*

Șoferul autocamionului a fost omorît, iar unul din însoțitorii săi grav rănit.

Șapte pasageri din tramvai au fost de asemeni răniți, dintre care doi sunt în stare mai gravă.

—xX⊙●⊙Xx—

Un proiect britanic pentru colonizarea Guineei cu refugiați europeni

Washington, 5 (Rador). — Un comunicat al oficiului colonial anunță că în comisiunea pentru refugiați, creată de președintele Roosevelt, s'a luat în discuție ajutorul pe care Statele Unite l-ar putea da proectului de a se proceda la o operă vastă de colonizare cu refugiați a Guineii britanice.

Comisiunea americană pentru refugiați va trimite la 10 Februarie o misiune care să înceapă studii la fața locului spre a stabili dacă există posibilitatea practică a unei vaste colonizări în Guinea britanică, cu refugiați europeni, dacă din punct de vedere fizic, climateric și economic opera aceasta ar avea șanse de reușită, care ar putea fi numărul celor colonizați imediat sau în câțiva ani, precum și care ar fi sumele necesare pentru realizarea unui asemenea proect.

A murit profesorul Țițeica

de GR. TRANCU-IAȘI

Cu vestea asta tristă am început ziua de azi.

S'a stins o lumină din lumea învățământului românesc. O mare lumină!

Matematicianul, academicianul și mai presus de toate făuritorul marei falange de învățători care a făcut și face cinste învățământului românesc de toate gradele.

De multe ori contimporanii nu știu să se aprecieze. Strălucesc făclii în mijlocul lor. Poate numai depărtarea dă lumina lor adevărată.

Prin profesorul Țițeica, știința românească atingea culmile înalte asemănătoare cu acelea pe care a ajuns știința occidentală. El făcea parte din a doua generație de oameni de știință românească, din care prima fusese ilustrată în domenii diferite de un Poni, Cobălcescu și alții.

Savant și om de inimă el nu se mulțumea numai cu activitatea „ex catedra", ci căuta să pătrundă în sufletul celor care se prezentau în fața lui. Imi amintesc de modul cum a prezidat comisiunea dela examenul meu de capacitate. Am obținut în viața mea multe certificate, dar nici un elogiu nu a avut mai multă importanță pentru mine decât atunci când cu un prilej a spus:

„La primul concurs reușise primul d. Trancu-Iași și la al doilea tot d-sa. Ce-am constatat atunci ?

La lucrările și la lucrările practice era un amestec de idealism, de frumusețe de expunere și în acelaș timp de spirit practic...

De când îl urmăresc, îl urmăresc tocmai din punct de vedere al membrului comisiunii de altădată și nu m'am înșelat".

Nu era numai examinatorul care notase candidatul, ci îl urmărea să vadă dacă notația a fost exactă!

Au trecut ani, am colaborat cu profesorul Țițeica în societatea pentru ocrotirea orfanilor de război. Nu mai eram candidatul, ci președintele. El era vicepreședinte. Se ocupa de sănătatea morală a candidaților, îngrijirea fizică fiind în sarcina generalului dr. Butoianu. Nu numai personal, dar întreaga familie a profesorului Țițeica se devotase operei pe care aveam cinstea să o prezidez.

Acelaș interes îl punea prof. Țițeica la selecționarea elementelor tinere, orfani de război, pe care îl punea prezidând o adunare de savanți.

Se vorbește mereu de lupta dintre generații, supremația generațiilor tinere și alte lozinci similare. Se uită însă că ceeace trebue e armonizarea generațiilor într'un spirit de continuitate. Profesorul Țițeica, prin spiritul său, erudiția sa și dragostea de patrie, poate fi un imbold și în acelaș timp un stimulent pentru tineretul de astăzi, care va trebui să ducă mai departe în scurgerea timpului, misiunea istorică a neamului românesc pe plaiurile românești.

Gr. Trancu-Iași

—xX⊙●⊙Xx—

Legația ungurească a plecat din Moscova

Moscova, 5 (Rador). — Agenția „Tass" anunță: Intregul personal al legațiunii Ungariei, în frunte cu d. Jungerth Arnothy, ministrul Ungariei la Moscova, a părăsit în ziua de 5 Februarie capitala Uniunii Sovietelor.

La „Ultima Oră":

Marele Sfat fascist subliniază nevoia victoriei depline a lui Franco. — Revendicările italiene vor fi formulate mai târziu

Generalul Yague, comandantul trupelor navareze, care au ocupat Barcelona, întâmpinat cu urale pe străzi. O fată s'a despărțit din mulțime și îi sărută mâna, plângând de emoție